

AALBORG UNIVERSITET

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Valgfag Forår 2025 for bacheloruddannelsen i psykologi (4. og 6. sem.)

19.12.2024

Indholdsfortegnelse

SUNDHEDSPSYKOLOGI (5 ECTS)	3
FORMIDLING AF PSYKOLOGISK VIDEN.....	13
INFORMATIONSVISUALISERING: VISUEL PERCEPTION AF VIDEN, INFORMATION OG DATA	17
KØN OG FEMINISME I PSYKOLOGI.....	23
RELIGIONSPSYKOLOGI.....	30
UNGDOMMEN OG PRÆSTATIONSKULTUR	37

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning 2022: Studieordning for bacheloruddannelsen i Psykologi, 2022 (aau.dk)

Valgfagenes temaramme

Målet med valgfagene er at muliggøre udbygning eller perspektivering af det psykologfaglige genstandsområde gennem teoretisk eller empirisk arbejde med emneområder inden for eller relateret til psykologien.

Undervisning og arbejdsform vil variere med valgfagets indhold og fokus, se beskrivelser under de enkelte valgfag.

Semesterets organisering og forløb

Valgfrie moduler oprettes i det omfang, studienævnet vurderer, at der er tilstrækkelig tilmelding til dem. Hvis et valgfag ikke oprettes, tilbydes de tilmeldte studerende andre valgfag. De angivne valgfrie moduler udbydes og oprettes efter studienævnsbeslutning. Det betyder, at ikke alle valgfagsmoduler oprettes hvert år.

Eksamen

Valgfagets prøve består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset. Disse opgaver kan bl.a. indebære aktiv deltagelse i igangværende forskningsprojekter (participant pools).

Syge- og re-eksamen: Skriftlig. Prøven er individuel. Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum. Sidetal: 5-7 sider. Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Sekretariatsdækning

Skemalægger: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af BA, BA-sidefag & KA-sidefag: Bjørn Dan Andersen, bda@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af KA: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Praktikadministration: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget: Lis Kragh, lis@ikp.aau.dk

Evaluerings: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær: Andrea Dosenrode, ad@ikp.aau.dk

Dispensations- og meritansøgninger sendes til: Psyk-disp-merit@ikp.aau.dk

Sundhedspsykologi

Health Psychology

ECTS: 5

STADS-kode: HEA460039V

Placering

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester (kan ikke vælges af BA-sidefagsstuderende), delvist samlest med BA-sidefagsstuderende.

Modulansvarlig

Mette Kold (MK), mkoj@ikp.aau.dk

Undervisere

Mette Kold (MK), mkoj@ikp.aau.dk

Cecilie Marie Schmidt Thøgersen (CT), ceciliemst@ikp.aau.dk

Chalotte Glintborg (CG), cgl@ikp.aau.dk

Patrick Karl Bender (PKB), pbender@ikp.aau.dk

Seminarholdere

Hver undervisningsgang består af tre timer, hvoraf de to første timer er forelæsning, og den sidste er seminar og/eller øvelser. Den undervisningsansvarlige på dagen afholder øvelser og seminarer.

Type og sprog

Valgfag.

Dansk.

Mål

Viden

Når modulet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere viden om og forståelse af:

- centrale og klassiske teorier om sundhedspsykologisk teori og metode
- videnskabelige sundhedspsykologiske begreber vedrørende sundhed i videnskabshistorisk belysning
- forholdet mellem teori og empiri inden for sundhedspsykologi
- hvordan interaktionen mellem somatiske, fysiologiske, psykiske, kontekstuelle og kulturelle faktorer har betydning for manifestationen af symptomer, behandling, sundhedsfremme og forebyggelse

Færdigheder

Når modulet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere færdigheder i:

- at identificere og anvende centrale temaer og teorier inden for det sundhedspsykologiske område
- at redegøre for og formidle sundhedspsykologiske problemstillinger
- at vurdere relevante tilgange til forståelse af, undersøgelse af og intervention i forhold til sundhedspsykologiske problemstillinger
- at vurdere sundhedspsykologiske dilemmaer og etiske problemstillinger

Kompetencer

Når modulet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere kompetencer til:

- at anvende ovenstående viden og færdigheder til at undersøge og diskutere sundhedspsykologiske problemstillinger, fænomener og forklaringsmodeller, ved brug af relevant teori, empiri og metode på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at håndtere teori og empiri i kritisk diskussion af sundhedspsykologiske problemstillinger, forklaringsmodeller, fænomener og centrale temaer
- at knytte viden om sundhedspsykologi til praktiske, konkrete og dagligdags problemstillinger
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Sundhedspsykologien har som speciale eksisteret i over 30 år. Dens genstandsfelt er bredt, idet dens udgangspunkt er den bio-psyko-sociale menneskeforståelse, og ofte er den også tværfaglig i sin anvendelse.

Særligt det forskningsmæssige fokus, hvor en detaljeret forståelse af de biologiske mekanismer ses i sammenhæng med de psykosociale faktorer, har været i vækst. Feltet er blevet mere komplekst, samtidig med at der kommer mere specifikke inputs til, hvordan sundhedspsykologen kan gøre en reel forskel, dels i sundhedsfremmearbejdet, dels i både fysisk og psykisk sygdomsbehandling og dels inden for rehabiliteringsområdet.

Forelæsningsrækken dækker temaerne angst, depression, stress, kroniske smerter og funktionelle lidelser. Der fokuseres på ungdommens særlige udfordringer samt på kronisk sygdomssvækkelse og alderdom. Perspektivet er gennemgående behandlingsmulighederne i den sundhedspsykologiske rammeforståelse.

Sideløbende reflekteres over den sundhedsprofessionelles egen fysiske og mentale trivsel og rolle, og hvordan man i den professionelle rolle kan arbejde kreativt med rammerne, eksemplificeret gennem en lang række projekter og eksperimenter.

Modulet består af 8 undervisningsdage á 3 timer, i alt 24 timer. Hver kursusdag består af 2 timers forelæsning og 1 timers seminar- og/eller øvelser. Der sættes fokus på:

- Sundhedspsykologiens genstandsområde.
- Psykologiske mistrivselstemaer som angst, depression og stress i sundhedspsykologisk belysning.
- Sundhedspsykologiens behandlingsmuligheder i forhold til forskellige typer kronisk sygdom og alderssvækkelse.
- Komplekse symptom- og sygdomsbilleder og sundhedspsykologisk behandling af disse.

- At være pårørende til en symptom- eller sygdomsramt, herunder sorg og reaktioner på tab og traumer.
- Hvordan mindfulness og compassion i stadig stigende grad bruges i (sundheds)psykologien, både til sygdomsramte og til deres pårørende.
- Betydningen af underviserens / terapeutens / den sundhedsprofessionelles egen fysiske og mentale trivsel og rolle.
- Historisk / kritisk perspektivering af sundhedspsykologien.
- Opsummering, overblik og kravene til eksamen.

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
8 forelæsninger á 2 timer	16
8 seminar- og øvelsesgange á 1 timer	8
Læsning, forberedelse og aktiv deltagelse	111
Eksamen	Aktiv deltagelse

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 8 forelæsninger á 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 8 gange á 1 time seminar og øvelser. Timerne ligger hver gang i umiddelbar forlængelse af forelæsninger, så de i alt 8 mødegange består af 3 timer.

Antal seminarhold: 0

Deltagere

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester (kan ikke vælges af BA-sidefagsstuderende), delvist samlæst med BA-sidefagsstuderende.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Sundhed, sygdom og funktionsnedsættelse	Mette Kold
2. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Angst, depression og stress i kontekst af Compassion Fokuseret Terapi	<u>Cecilie Marie Schmidt Thøgersen</u>
3. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Rehabiliteringspsykologiens relevans og vækst	Chalotte Glinthborg
4. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Gaming og mediebrug: Effekter og sundhedsmæssige konsekvenser	Patrick Karl Bender
5. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Kroniske smerter og håndtering heraf	Mette Kold
6. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Funktionelle lidelser	Mette Kold

7. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Mindfulness i sundhedspsykologien	Mette Kold
8. Forelæsning & seminar/ øvelser	2 x 45 min. + 1 x 45 min.	Den professionelle i det sundhedspsykologiske arbejde. Andre vinkler og rammer. Afslutning af forløb	Mette Kold

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset. Disse opgaver kan bl.a. indebære aktiv deltagelse i igangværende forskningsprojekter (participant pools), som specificeret i semesterplanen.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og re-eksamen

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetæl: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Det kan ikke forventes at samtlige tekster gennemgås ved forelæsningerne.

1. Sundhed, sygdom og funktionsnedsættelse

3 timer v/ Mette Kold

Der gives en introduktion til sundhedspsykologien – fagets genstandsområde og historie internationalt og i Danmark. Desuden vil basale begreber og sygdoms- og sundhedsmodeller blive gennemgået og sat i relation til faget.

Pensum (i alt 94 sider):

- Taylor, S.E. (2018). *Health psychology* (Tenth edition), s. 14-36. New York, NY: McGraw-Hill Education. Kap. 2. The systems of the body. [22 s]
- Friis-Hasché, E. (2013). *1. Sundhed, sygdom og funktion*, s. 25-45. In Friis-Hasché, E., Frostholt, L. & Schröder, A. *Klinisk sundhedspsykologi*. Kbh.: Munksgaard. [21 s]
- Dahl, C. J., Wilson-Mendenhall, C. D., & Davidson, R. J. (2020). The plasticity of well-being: A training-based framework for the cultivation of human flourishing. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(51), 32197-32206. [10 s]
- Goleman, D. & Davidson, R.J. (2017). *Altered traits: science reveals how meditation changes your mind, brain, and body*, s. s. 165-190. New York: Avery. Kap. 9. Mind, Body & Genome. [26 s]

- Prætorius, N.U. (2018). *Opgør med konkurrencestatens negative menneskesyn*. In Wold, M., & Wold, M.. Tag etikken tilbage: markedstænkningen og dens konsekvenser. Jensen & Dalgaard. [15 s]

2. Angst, depression og stress

3 timer v/ Cecilie Marie Schmidt Thøgersen

Angst, depressivitet og stress er steget drastisk de seneste år i DK. Det giver nedsat livskvalitet og social funktionsevne og kan generelt have en stor indvirkning på mental trivsel. Compassion er en multidimensionel kapacitet, der kan udvikles. Teoretisk trækkes der på evolutionære, socialkonstruktivistiske, kognitive og buddhistiske perspektiver. Professionelle kan gennem integration af compassion støtte personer ramt af angst, depression og stress. Forelæsningsen vil give en kort indføring i Compassion Fokuseret Terapi (CFT) samt diskuteres hvordan angst, depression og stress kan forstås og behandles i en sundhedspsykologisk ramme med udgangspunkt i CFT.

Pensum (i alt 115 sider):

- Netterstrøm, B. (2013). *Stress*. Kap. 6, s. 123-138. In Friis-Hasché, E., Frostholt, L. & Schröder, A. *Klinisk sundhedspsykologi*. Kbh.: Munksgaard. [16 s]
- Rosenberg, R (2013). *Angst og depression*. Kap. 7, s. 139-158. In Friis-Hasché, E., Frostholt, L. & Schröder, A. *Klinisk sundhedspsykologi*. Kbh.: Munksgaard. [19 s]
- Goleman, D. & Davidson, R.J. (2017). *Altered traits: science reveals how meditation changes your mind, brain, and body*, s. 101-122. New York: Avery. Kap. 6. Primed for love [22 s]
- Vind, L. (2018). Kap. 8. *Compassionfokuseret terapi og træning*. I: Glintborg, C. (2018). *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag [16 sider]
- Elsass, P. (2018). *Kunsten at være bange. Om frygt og helte*. S. 179-229. Kbh.: Gyldendal. [36 s]
- Moffitt, T. E., Arseneault, L., Belsky, D., Dickson, N., Hancox, R. J., Harrington, H., ... Caspi, A. (2011). A gradient of childhood self-control predicts health, wealth, and public safety. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 108(7), 2693–2698. [6 s]

3. Rehabiliteringspsykologiens relevans og vækst

3 timer v/ Chalotte Glintborg

Når et menneske rammes af alvorlig sygdom, bør der ikke kun være fokus på de somatiske symptomer og følger, men også de psykologiske konsekvenser, det har at blive ramt af svær sygdom. At skulle forson sig med varigt nedsatte funktioner kan afstedkomme psykologiske reaktioner som depression, nedsat livskvalitet mm. Også de pårørende bliver potentielt hårdt ramte. Rehabiliteringspsykologien byder på helhedsorienterede forholdemåder i støtten til syge og pårørende.

Pensum (i alt 40 sider):

- Glintborg, C. (2018). *Introduktion til rehabiliteringspsykologi*. Kap. 1, s. 13-18. In C. Glintborg (Red.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [6 s]

- Glintborg, C. & Larsen, K. (2018). *Fra sygdom til sundhed – resiliensmodellen*. Kap. 3, 35-46. In C. Glintborg (Red.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [12 s]
- Thøgersen, C.M.S., Glintborg C, Hansen T.G.B. and Trettvik, J. (2022). Psychotherapeutic Intervention for Adults With Acquired Brain Injury: A Case Study Using BackUp. *Front. Rehabil. Sci.* 3:771416. doi: 10.3389/fresc.2022.771416 [10 s.]
- Momsen, AM.H., Fox, J.C., Nielsen, C.V, Thuesen, J., & Maribo, T. (2022). Rehabilitation Research in Denmark Between 2001 and 2020: A Scoping Review. *Front. Rehabil. Sci.* 3:849216. DOI: 10.3389/fresc.2022.849216 [12 s.]

4. Gaming og mediebrug: Effekter og sundhedsmæssige konsekvenser

3 timer v/ Patrick Karl Bender

Der er en stigende bevågenhed på børn og unges mistrivsel. Problemet belyses fra forskellige perspektiver. Under temaet 'Gaming og mediebrug: Effekter og sundhedsmæssige konsekvenser', ser vi på, hvordan vi tilgår digitale spil og andre medier, og hvordan brugen af disse påvirker os. Er det godt for os at bruge digitale medier? Er det dårligt? Hvad er de sundhedsmæssige konsekvenser af digitalt mediebrug?

Pensum (i alt 29 sider):

- Bender, P. K. (2018). Problematisk gaming og angst. *Paedagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 55(1), 101-111. [11 s]
- Bender, P. K., Plante, C., & Gentile, D. A. (2018). The effects of violent media content on aggression. *Current opinion in psychology*, 19, 104-108. [5 s]
- Kuss, D. J., Griffiths, M. D., & Pontes, H. M. (2017). Chaos and confusion in DSM-5 diagnosis of Internet Gaming Disorder: Issues, concerns, and recommendations for clarity in the field. *Journal of Behavioral Addictions*, 6(2), 103–109. [7 s]
- Tromholt, M. (2016). The Facebook Experiment: Quitting Facebook Leads to Higher Levels of Well-Being. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 19(11), 661–666. [6 s]

5. Kroniske smerter og håndtering heraf

3 timer v/ Mette Kold

Mange forskellige sygdomme medfører mere eller mindre invaliderende og tilbagevendende eller kroniske smerter. Sundhedspsykologen arbejder helhedsorienteret med at understøtte stadig mere velfungerende håndteringsstrategier. Forelæsningsen gennemgår hvad og hvordan der arbejdes hermed på smertecentre i DK.

Pensum (i alt 64 sider):

- Hansen, K.E. & Kold, M. (2018). *Rehabiliteringspsykologisk behandling af kroniske smerter*. Kap 14, s. 239-262. In C. Glintborg (Red.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [24 s]
- Kold, M., Hansen, T., Vedsted-Hansen, H., & Forman, A. (2012). Mindfulness-based psychological intervention for coping with pain in endometriosis. *Nordic Psychology*, 64(1), 2–16. [14 s]

- Veehof, M. M., Trompetter, H. R., Bohlmeijer, E. T., & Schreurs, K. M. G. (2016). Acceptance- and mindfulness-based interventions for the treatment of chronic pain: a meta-analytic review. *Cognitive Behaviour Therapy*, 45(1), 5–31. [26 s]

6. Funktionelle lidelser

3 timer v/ Mette Kold

Komplekse symptom- og sygdomsbilleder fylder stadig mere. I 20-50% af alle lægekonsultationer, afhængig af det lægelige speciale, konfronteres lægen med somatiske symptomer, som ikke skyldes somatisk sygdom, og hvor en ren biomedicinsk tilgang derfor kommer til kort. 6% har en funktionel lidelse, der påvirker deres livskvalitet væsentligt. En funktionel lidelse er en samlebetegnelse for en gruppe af sygdomme, hvor man er belastet af eller bekymret over fysiske symptomer, som gør det svært at fungere i dagligdagen, og hvor symptomerne ikke kan tilskrives en anden kendt og veldefineret diagnose. Man kan forstå en funktionel lidelse som en tilstand, hvor hjernen og kroppen er overbelastet og ikke fungerer normalt. Gennem de seneste år er der blevet forsket intensivt i årsager og behandling af funktionelle lidelser. Forskningen viser blandt andet, at nogle patienter kan blive raske, og en stor del kan få en betydelig forbedret livskvalitet. Forelæsningen gennemgår dele af forskningen og behandlingen, som den foregår i DK. I terapiforskningen har man konstateret, at kvaliteten af relationen samt terapeutens nærvær er væsentlige udslagsgivende faktorer for effekt. Placeboforskningen understøtter betydningen og vigtigheden af de menneskelige møder.

Pensum (i alt 39 sider):

- Archer, T. (2016). Physical Exercise and its Impact on Psychology. *Clinical and Experimental Psychology*, 02(02). [3 s]
- Kallesøe, K.H., Schröder, A., Wicksell, R.K. *et al.* Feasibility of group-based acceptance and commitment therapy for adolescents (AHEAD) with multiple functional somatic syndromes: a pilot study. *BMC Psychiatry* 20, 457 (2020). <https://doi.org/10.1186/s12888-020-02862-z> [16 s]
- Herbert, B.M. & Pollatos, O. (2012). The Body in the Mind: On the Relationship Between Interoception and Embodiment. *Topics in Cognitive Science*, 4(4), 692–704. [13 s]
- Vase, L., Skyt, I., & Hall, K. T. (2016). Placebo, nocebo, and neuropathic pain: *PAIN*, 157, S98–S105. [7 s]

7. Mindfulness og compassion i sundhedspsykologien

3 timer v/ Mette Kold

Mindfulness og compassion bruges i stadig stigende grad i (sundheds)psykologien, både i forhold til sygdomsramte og deres pårørende. De mest anvendte retninger og deres anvendelsesområder inden for psykologien gennemgås kort. Der zoomes ind på retningen Mindfulness Based Cognitive Therapy (MBCT), som især bruges i forhold til at forebygge tilbagefald af svær depression. MBCT har også dannet udgangspunkt for forløb til gruppebaserede kræft-håndteringsforløb.

Pensum (i alt 92 sider):

- Kold, M. & Hansen, K.E. (2018). 7. *Mindfulness*, s. 89-114 I C. Glintborg (Red.), Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis. Aarhus Universitetsforlag. [26 s]
- Segal, Z.V., Williams, J.M.G. og Teasdale, J.D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed), s. 11-60. New York: Guilford Press. Kap. 1. Depression

casts a long shadow. Kap. 2. Why do people that have recovered from depression relapse? Kap. 3. Developing mindfulness-based cognitive therapy. [50 s]

- Shapiro & Carlson (2017). *The art and science of mindfulness: Integrating mindfulness into psychology and the helping professions*, s. 81-97. Washington: American Psychological Association. Kap. 6. Mindfulness-based interventions for medical populations. [16 s]

8. Den professionelle i det sundhedspsykologiske arbejde. Andre vinkler og rammer. Afslutning af forløb

3 timer v/ Mette Kold

Sundhedspsykologien har oplevet skiftende bølger af popularitet, internationalt som nationalt gennem ca. fem årtier. Kritik af og forsvar for retningsens beståen også i fremtiden, fremføres. Deltageren på modulet får nu lejlighed til at sætte fokus på sin egen professionelle rolle og udviklingen af denne. Forelæsningsen slutter med en tour de force ud over modulets struktur, formål og indhold.

Pensum (i alt 37 sider):

- Shapiro & Carlson (2017). *The art and science of mindfulness: Integrating mindfulness into psychology and the helping professions*, s. 21-36. Washington: American Psychological Association. Kap. 2. The mindful therapist. [15 s]
- Terjestam, Bengtsson, & Jansson (2016). Cultivating awareness at school. Effects on effortful control, peer relations and well-being at school in grades 5, 7, and 8. *School Psychology International*, 37(5), 456–469. [13 s]
- Dobud, W. (2016). Exploring adventure therapy as an early intervention for struggling adolescents. *Journal of Outdoor and Environmental Education*; Milton Vol. 19, Iss. 1, (Apr 2016): 33-41. [9 s]

Pensum i alt (510 sider):

- Archer, T. (2016). Physical Exercise and its Impact on Psychology. *Clinical and Experimental Psychology*, 02(02). <https://doi.org/10.4172/2471-2701.1000e104> [3 s]
- Bender, P. K. (2018). Problematisk gaming og angst. *Paedagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 55(1), 101-111. [11 s]
- Bender, P. K., Plante, C., & Gentile, D. A. (2018). The effects of violent media content on aggression. *Current Opinion in Psychology*, 19, 104–108. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.04.003> [5 s]
- Dahl, C. J., Wilson-Mendenhall, C. D., & Davidson, R. J. (2020). The plasticity of well-being: A training-based framework for the cultivation of human flourishing. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(51), 32197-32206. DOI: 10.1073/pnas.2014859117 [10 s]
- Dobud, W. (2016). Exploring adventure therapy as an early intervention for struggling adolescents. *Journal of Outdoor and Environmental Education*, 19(1), 33–41. <https://doi.org/10.1007/BF03400985> [9 s]
- Elsass, P. (2018). *Kunsten at være bange: om frygt og helte*. Copenhagen: Gyldendal. Herfra s. 179-215. [36 s]
- Friis-Hasché, E., Frostholm, L., & Schröder, A. (2013). Klinisk sundhedspsykologi. Kbh.: Munksgaard. Herfra kap. 1 (s. 25-45), kap. 6, (s. 123-138), Kap. 7, s. 139-158 [57s]

- Glintborg, C. (2018). *Rehabiliteringspsykologi: en introduktion i teori og praksis*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. Herfra kap. 1 (s. 13-18), 3 (s. 35-46), 7 (s. 89-114), 8 (s. 115-130), 14 (s. 239-262). [103 s]
- Goleman, D., & Davidson, R. J. (2017). *Altered traits: science reveals how meditation changes your mind, brain, and body*. New York: Avery. Herfra kap. 6 (s. 101-122) & 9 (s. 165-190). [48 s]
- Herbert, B. M., & Pollatos, O. (2012). The Body in the Mind: On the Relationship Between Interoception and Embodiment. *Topics in Cognitive Science*, 4(4), 692–704. <https://doi.org/10.1111/j.1756-8765.2012.01189.x> [13 s]
- Kallesøe, K.H., Schröder, A., Wicksell, R.K. et al. Feasibility of group-based acceptance and commitment therapy for adolescents (AHEAD) with multiple functional somatic syndromes: a pilot study. *BMC Psychiatry* 20, 457 (2020). <https://doi.org/10.1186/s12888-020-02862-z> [16 s]
- Kold, M., Hansen, T., Vedsted-Hansen, H., & Forman, A. (2012). Mindfulness-based psychological intervention for coping with pain in endometriosis. *Nordic Psychology*, 64(1), 2–16. <https://doi.org/10.1080/19012276.2012.693727> [14 s]
- Kuss, D. J., Griffiths, M. D., & Pontes, H. M. (2017). Chaos and confusion in DSM-5 diagnosis of Internet Gaming Disorder: Issues, concerns, and recommendations for clarity in the field. *Journal of Behavioral Addictions*, 6(2), 103–109. <https://doi.org/10.1556/2006.5.2016.062> [7 s]
- Moffitt, T. E., Arseneault, L., Belsky, D., Dickson, N., Hancox, R. J., Harrington, H., ... Caspi, A. (2011). A gradient of childhood self-control predicts health, wealth, and public safety. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 108(7), 2693–2698. <https://doi.org/10.1073/pnas.1010076108> [6 s]
- Momsen, AM.H., Fox, J.C., Nielsen, C.V, Thuesen, J., & Maribo, T. (2022). Rehabilitation Research in Denmark Between 2001 and 2020: A Scoping Review. *Front. Rehabil. Sci.* 3:849216. DOI: 10.3389/fresc.2022.849216 [12 s.]
- Rosenberg, R (2013). *Angst og depression*. Kap. 7, s. 139-158. In Friis-Hasché, E., Frostholt, L. & Schröder, A. *Klinisk sundhedspsykologi*. Kbh.: Munksgaard. [19 s]
- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. Herfra kap. 1, 2 & 3, side 11-60. [50 s]
- Shapiro, S. L., & Carlson, L. E. (2017). *The art and science of mindfulness: integrating mindfulness into psychology and the helping professions* (Second edition). Washington, DC: American Psychological Association. Herfra kap. 2 (s. 21-36) & kap. 6, (s. 81-97.) [32 s]
- Taylor, S. E. (2018). *Health psychology* (Tenth edition). New York, NY: McGraw-Hill Education. Herfra kap. 2 (s. 14-36). [22 s]
- Terjestam, Y., Bengtsson, H., & Jansson, A. (2016). Cultivating awareness at school. Effects on effortful control, peer relations and well-being at school in grades 5, 7, and 8. *School Psychology International*, 37(5), 456–469. <https://doi.org/10.1177/0143034316658321> [13 s]
- Tromholt, M. (2016). The Facebook Experiment: Quitting Facebook Leads to Higher Levels of Well-Being. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 19(11), 661–666. [6 s]
- Thøgersen, C.M.S., Glintborg C, Hansen T.G.B. and Trettvik, J. (2022). Psychotherapeutic Intervention for Adults With Acquired Brain Injury: A Case Study Using BackUp. *Front. Rehabil. Sci.* 3:771416. doi: 10.3389/fresc.2022.771416 [10 s.]
- Veehof, M. M., Trompetter, H. R., Bohlmeijer, E. T., & Schreurs, K. M. G. (2016). Acceptance- and mindfulness-based interventions for the treatment of chronic pain: a

meta-analytic review. *Cognitive Behaviour Therapy*, 45(1), 5–31.

<https://doi.org/10.1080/16506073.2015.1098724> [26 s]

- Vind, L. (2018). Kap. 8. *Compassionfokuseret terapi og træning*. I: Glintborg, C. (2018). *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion I teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag [16 sider]
- Wold, M. (red). (2018). Tag etikken tilbage: markedstænkningen og dens konsekvenser. Jensen & Dalgaard. S. Herfra kapitlet af Prætorius, N.A. Opgør med konkurrencestatens primitive menneskesyn. [15 s]

Formidling af Psykologisk Viden

Communication and Dissemination of Psychological Knowledge

ECTS: 5

STADS-kode: HEA460045V

Placering

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester.

(Obl. fag på BA-sidefag for studerende på studieordning 2022, årgang 2023/24)

Modulansvarlig

Svend Brinkmann

Undervisere

Svend Brinkmann

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- Og forståelse af kommunikations- og formidlingsteori
- Og forståelse for forskellige problemstillinger knyttet til formidling af psykologisk viden
- Og forståelse for forskellige mundtlige, skriftlige, visuelle og digitale redskaber og metoder til formidling

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- At analysere forskellig målgruppers behov for psykologisk viden, og de problemstillingerne forbundet med formidling af denne viden
- At udvælge psykologisk teori og viden, der er relevant for en udvalgt målgruppe, og forhold sig kritisk til denne teori og viden
- At forbinde den udvalgte psykologisk teori og viden med relevant formidlingsteori
- At reflektere over og forholde sig kritisk til forskellige typer af kommunikation og disses muligheder og begrænsninger

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- Selvstændigt at undersøge og analysere en målgruppes formidlingsbehov og relevante problemstillinger i tilknytning hertil
- Tilrettelæggelse af et formidlingsforløb om psykologisk viden for ikke-psykologer

- Anvendelse af mundtlige, skriftlige, visuelle og digitale formidlingsmetoder og redskaber til at kommunikere og formidle psykologisk viden

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet har til formål at styrke psykologistuderernes refleksion over formidling af psykologisk viden og dertil knyttede problemstillinger samt brug af udvalgte formidlingsredskaber. Kurset danner en teoretisk basis for planlægning og udførelse af undervisning og formidling af psykologisk fagstof for ikke-psykologer.

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 forelæsninger á 2 timer. Hver forelæsningsgang følges desuden af to seminar timer, hvilket giver 20 timer i alt.

Det forventes, at de studerende deltager aktivt i øvelser undervejs og løbende arbejder med et formidlingsprojekt i seminar timerne.

Pensum: 500 standardsider litteratur.

Deltagere

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester.

(Obl. fag på BA-sidefag for studerende på studieordning 2022, årgang 2023/24)

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
1. Introduktion til formidling af psykologisk viden Fokus på mundtlig formidling	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Mundtlig formidling	Svend Brinkmann
2. Fokus på skriftlig formidling	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Skriftlig formidling	Svend Brinkmann
3. Fokus på visuel formidling	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Visuel formidling	Svend Brinkmann
4. Fokus på dialogisk formidling	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Dialogisk formidling (samtaler, podcast o.lign.)	Svend Brinkmann
5. Afsluttende præsentationer	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Fremlæggelser og evalueringer	Svend Brinkmann

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver (heri kan fx indgå kort essayskrivning, optagelse af podcast, gruppearbejde og afsluttende gruppepræsentation), som stilles i løbet af kurset.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering, er der anvendt et eksamensforsøg.

Syge- og reeksamen

Skriftlig. Prøven er individuel

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning: Om mundtlig formidling

4 timer v/ Svend Brinkmann

Pensum:

- Harinck, F. & van Leeuwen, E. (2020). *The Art of Presenting*. Cambridge: Cambridge University Press.

2. Forelæsning: Om skriftlig formidling

4 timer v/ Svend Brinkmann

Pensum:

- Becker, H.S. (2020). *Writing for Social Scientists*. (3. udg.). Chicago: University of Chicago Press.

3. Forelæsning: Om visual formidling

4 timer v/ Svend Brinkmann

Pensum:

- Harinck, F. & van Leeuwen, E. (2020). *The Art of Presenting*. Cambridge: Cambridge University Press.

4. Forelæsning: Om dialogisk formidling

4 timer v/ Svend Brinkmann

Pensum:

- Brinkmann, S. (2014). *Det kvalitative interview*. København: Hans Reitzels Forlag. (bortset fra kap. 1, dvs. s. 1-65).

5. Forelæsning: Afsluttende præsentationer

4 timer v/ Svend Brinkmann

Der er ikke ny pensumlitteratur til denne gang, da dagen primært vil bestå af formidlingspræsentationer og evalueringer.

Samlet pensum (i alt 511 sider):

- Becker, H.S. (2020). *Writing for Social Scientists*. (3. udg.). Chicago: University of Chicago Press. [181 sider]
- Brinkmann, S. (2014). *Det kvalitative interview*. København: Hans Reitzels Forlag. (bortset fra kap. 1, dvs. s. 1-67). [157 sider]
- Harinck, F. & van Leeuwen, E. (2020). *The Art of Presenting*. Cambridge: Cambridge University Press. [173 sider]

Informationsvisualisering: Visuel Perception af viden, information og data

Information Visualization: Visual Perception of Knowledge, Information and Data

ECTS: 5

STADS-kode: HEA460041V

Placering

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester, samlæst med KA-sidefagsstuderende, 75 ECTS.

Modulansvarlig

Nik Kharlamov, nik@ikp.aau.dk

Undervisere

Nik Kharlamov, nik@ikp.aau.dk

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- historisk, kulturel, teoretisk og praktisk rolle af informationsvisualisering i menneskenes kommunikation og interaktion
- relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater indenfor perceptionspsykologi, med særligt fokus på synsperception
- relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater om information på tværs af relevante discipliner
- centrale typer af information (viden, information, data) og primære praktiske måder at formidle disse på visuelt, inklusiv digitale visualiseringsværktøjer

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- identificere og formulere relevante teoretiske og praktiske problemstillinger indenfor informationsvisualisering
- beskrive og redegøre for relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater indenfor perceptionspsykologi og tværvideenskabelig informationsforskning, med informationsvisualisering som omdrejningspunkt
- reflektere over og forholde sig kritisk til forskellige typer af informationsvisualisering, inklusiv digitale visualiseringsværktøjer

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- anvende ovenstående viden og færdigheder til at undersøge, diskutere og arbejde med teoretiske og praktiske problemstillinger indenfor informationsvisualisering, ved brug af relevant teori, metoder og videnskabelige resultater på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet introducerer grundlæggende idéer, principper, begreber og resultater bag menneskernes perception af visualiseret information, samt visse anvendte perspektiver og praktiske tilgange indenfor visualisering af information. Informationsvisualisering forstås bredt---som visualisering af abstrakte idéer og strukturer (vidensvisualisering), visualisering af konkret information af forskellige slags (informationsvisualisering i snæver forstand) samt visualisering af kvalitativt og kvantitativt data (datavisualisering). Visualisering diskuteres på grundlag af perceptionspsykologisk videnskab om menneskernes perceptuelle evner og systemer, med særligt fokus på synssystem. Modulet indeholder praktiske øvelser i visualisering af forskellige typer af information med hensyn til forskellige modtagergrupper (evaluering af eksisterende visualiseringer og produktion af egne visualiseringer).

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS points svarer til 135 timer.

Aktivitet	Timer
6 forelæsninger á 2 timer	12
4 seminarer á 2 timer	8
Læsning og forberedelse	115
Eksamen (aktiv deltagelse)	0
I alt	135

Deltagere

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester, samlæst med KA-sidefagsstuderende, 75 ECTS.

Modulet er relativt selvstændigt og kan samlæses med andre relevante uddannelser ved forhåndsgodkendelse fra de pågældendes studienævn.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
1. Forelæsning	2 x 45 min	Informationsvisualisering: Problematikker og begreber	Nik Kharlamov
2. Forelæsning	2 x 45 min	Kognitiv psykologi af informationsforståelse	Nik Kharlamov
1. Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
3. Forelæsning	2 x 45 min	Synsperception og visuel kognition	Nik Kharlamov
2. Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
4. Forelæsning	2 x 45 min	Fra visuelle objekter til informationsobjekter	Nik Kharlamov

5. Forelæsning	2 x 45 min	Visuelle fortællinger og visualiseringsdesign	Nik Kharlamov
3. Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
6. Forelæsning	2 x 45 min	Software og teknikker for visualisering af kvantitative data	Nik Kharlamov
4. Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset (på seminarer).

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

ECTS: 5

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået

Censur: Intern prøve

Syge- og reeksamen

Skriftlig. Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: ca. 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: 5-7 sider. Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Forelæsningsmanchet/Pensum (494 sider):

Grundbog: Ware, C. (2021). *Information visualization: Perception for design* (4th ed.). Elsevier. <https://doi.org/10.1016/C2016-0-02395-1> [Download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

1. Informationsvisualisering: Problematikker og begreber

2 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningen introducerer genstand, metode, begreber og problematikker ved det tværdisciplinære forskningsfelt informationsvisualisering. Vi diskuterer forskellige typer af information, der kan visualiseres, samt skitserer de psykologiske, kommunikative og kulturelle faktorer ved informationsvisualiseringspraksisser.

Pensum [70 sider]:

- Ware, Kap. 1 [29 sider]
- Tversky, B. (2018). Storytelling in the wild: Implications for data storytelling. In N. H. Riche, C. Hurter, N. Diakopoulos & S. Carpendale (Eds.), *Data-driven storytelling* (pp. 17–57). CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781315281575> [41 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

2. Kognitiv psykologi af informationsforståelse

2 timer v/ Nik Kharlamov

Kognitionspsykologisk forståelse af mennesker tager afsæt i sind som informationsbearbejdningssystem. Forelæsningen skitserer de relevante aspekter af kognition, fra perception til beslutningstagen, som udgør den psykologiske kerne ved indsamling og brug af visuel information.

Pensum [67 sider]:

- Ware, Kap. 11 [32 sider]
- Cohn, N. (2020). Your brain on comics: A cognitive model of visual narrative comprehension. *Topics in Cognitive Science*, 12(1), 352-386.
<https://doi.org/10.1111/tops.12421> [35 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

2. forelæsning følges af **Seminar 1**.

3. Synsperception og visuel kognition

2 timer v/ Nik Kharlamov

Visuel information indtages som udgangspunkt gennem øjnene og bearbejdes af synssystemet. Denne forelæsning skitserer strukturen ved menneskenes synssystem og dets forhold til miljøet og stimuli i miljøet samt hvordan visuel information behandles kognitivt.

Pensum [124 sider]:

- Ware, Kap. 2 (undtagen afsnit "The optimal display") [33 sider]
- Ware, Kap. 4 (undtagen afsnit "Color measurement", "Application 3: Pseudocolor sequences for data maps" og "Application 4: Color reproduction") [23 sider]
- Ware, Kap. 5 (undtagen afsnit "Glyph design") [33 sider]
- Ware, Kap. 6 (kun indledning og afsnit "Gestalt laws", "Perceiving patterns in continuous line charts", "Perceiving patterns in multidimensional discrete data", "The visual grammar of node-link diagrams" og "The processes of pattern finding") [35 sider]

3. forelæsning følges af **Seminar 2**.

4. Fra visuelle objekter til informationsobjekter

2 timer v/ Nik Kharlamov

Information repræsenteres i forskellige visuelle objekter og scener. Forelæsningen diskuterer forskellige slags af visuelle objekter og forskellige typer af information, som disse kan repræsentere på god og ondt. Dertil hører også visse aspekter af 3D-rumperception og interaktion i og med 3-dimensionelt rum, både fysisk og virtuel.

Pensum [71 sider]:

- Ware, Kap. 8 [34 sider]
- Ware, Kap. 7 (kun afsnit "Depth cues in combination") [3 sider]
- Ware, Kap. 10 (kun afsnit "Exploration and navigation loop") [13 sider]
- Drucker, S., Huron, S., Kosara, R., Schwabish, J., & Diakopoulos, N. (2018). Communicating data to an audience. In N. H. Riche, C. Hurter, N. Diakopoulos & S. Carpendale (Eds.), *Data-driven storytelling* (pp. 211–231). CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781315281575> [21 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

5. Visuelle fortællinger og visualiseringsdesign

2 timer v/ Nik Kharlamov

I de fleste tilfælde indgår konkrete visuelle repræsentationer (visualiseringer) i fortællinger og kontekster. Forelæsningsen diskuterer forskellige teknologiske, perceptuelle og sociale kontekster for præsentation af visualiseringer (herunder tekst, interaktive hjemmesider og oplæg som forskellige formater). Som en specifik case diskuteres Microsoft PowerPoint, idet denne software i kraft af sin udbredelse har opnået meget central status i vores liv, ofte med alvorlige konsekvenser. Forelæsningsen præsenterer idéer og guidelines til effektiv design af visualiseringer med udgangspunkt i menneskelig perception og kognition.

Pensum [85 sider]:

- Ware, Kap. 9 [28 sider]
- Ware, Kap. 12 (undtagen afsnit "Useful textbook references") [29 sider]
- Kosslyn, S. M., Kievit, R. A., Russell, A. G., & Shephard, J. M. (2012). PowerPoint® presentation flaws and failures: A psychological analysis. *Frontiers in Psychology*, 3, a230. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2012.00230> [22 sider, gratis adgang]
- Kelleher, C., & Wagener, T. (2011). Ten guidelines for effective data visualization in scientific publications. *Environmental Modelling and Software*, 26(6), 822–827. <https://doi.org/10.1016/j.envsoft.2010.12.006> [6 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]
- Genbesøg evt. Tversky, Cohn samt Drucker et al. fra tidligere kursusgange.

5. forelæsning følges af **Seminar 3**.

6. Software og teknikker for visualisering af kvantitative data

2 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningsen introducerer en række populære software løsninger (herunder Excel og R med ggplot2 pakke), som bruges i visualisering af kvantitative data, samt teknikker for visualisering af konkrete datasæt.

Pensum [77 sider]:

- Wickham, H., & Grolemund, G. (2023). *R for data science: Import, tidy, transform, visualize, and model data (2nd. ed.)*. O'Reilly. Hele bogen i en løbende opdateret udgave er tilgængelig på <https://r4ds.hadley.nz/> og det er denne udgave, der bruges.

Fra bogen: Introduction (kun afsnit “What you will learn”, “Prerequisites” og “Running R Code”) [7 sider], Kap. 1 “Data visualization” [18 sider], Kap. 2 “Workflow: basics [6 sider].

- Schwabish, J. (2023). *The philosophy of data visualization in Excel*. CRC Press. Kap. 3. <https://doi.org/10.1201/9781003321552-4> [7 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]
- Grant, R. (2019). *Data visualization: Charts, maps, and interactive graphics*. CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781315201351> Preface, Kap. 1, Kap. 2 [39 sider, bogen er foreslået til indkøb ved AUB, ellers indskannes]

6. forelæsning følges af **Seminar 4**. Seminaret er dedikeret til øvelser i visualisering af kvantitativ data fra Kap. 1 i Wickham og Grolemund. Til seminaret skal studerende installere de nyeste versioner af følgende software:

- R (<https://cran.r-project.org/>)
- R Studio/Posit Desktop Open Source udgave (<https://www.rstudio.com/products/rstudio/>)

Begge dele er gratis offentligt tilgængeligt (open source) software og findes i versioner til MS Windows og MacOS. Se evt. forklaring i afsnit “Prerequisites” i Wickham og Grolemund.

Køn og feminisme i Psykologi

Gender and Feminism in Psychology

ECTS: 5

STADS-kode: HEA460042V

Placering

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester, samlæst med KA-sidefagsstuderende, 75 ECTS.

Modulansvarlig

Paula Cavada Hrepich, pcavadah@ikp.aau.dk

Sarah Awad, awads@ikp.aau.dk

Undervisere

Lise Rolandsen Agustin, lisera@dps.aau.dk

Noomi Matthiesen, noomi@ikp.aau.dk

Peter Clement Lund, pclement@ikp.aau.dk

Sarah Awad, awads@ikp.aau.dk

Michelle Angelica Lind Kaptain, mianlika@ikp.aau.dk

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk og engelsk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- forskellige tilgange til køn og seksualitet og deres bidrag til psykologifagets udvikling
- og grundig forståelse af relevante feministiske begreber og teorier
- og grundig forståelse af feministiske teories bidrag til psykologi
- feministiske teories bidrag til studierne af barndom, udvikling og kønnede forældreskab
- udviklingen af feministiske og queer bevægelser.

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at beskrive og redegøre for relevante begreber og tematikker inden for køns teorier
- at forklare og analysere feministiske teories bidrag til forståelsen af psykologiske fænomener
- at analysere ulige magtforhold i hverdagspraksisser og på strukturelt niveau

- at analysere feministiske og queorteoriens muligheder, udfordringer og problemstillinger

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at identificere magt- og kønsfordelingsdynamikker i viden og praksis inden for psykologi og beslægtede fagområder
- at anvende viden og færdigheder til teoretisk og metodisk at undersøge relevante psykologiske problemstillinger i lyset af feministisk teori på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at reflektere kritisk og nuanceret over kønsligestilling
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen videre faglig udvikling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet omfatter en introduktion til centrale teorier om køn, herunder feministiske teorier og deres bidrag til psykologisk viden og praksis.

Modulet sætter den studerende i stand til at diskutere og analysere, hvordan teorier om køn og de feministiske teorier har påvirket forskning og viden inden for psykologi og relaterede fag som visuelle kulturstudier, familiestudier, politologi og pædagogik.

Undervisningen vil være baseret på dansk og international forskning og inddrager i høj grad empiriske eksempler.

Forelæsninger arbejdes problemorienteret med udvalgte cases, som efterfølgende diskuteres i grupper og opsamles i plenum.

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS points svarer til 135 timer.

Aktivitet	Timer
5 forelæsninger á 2 timer	10
1 forelæsninger á 4 timer	4
2 seminarer á 2 timer	4
2 seminarer á 1 timer	2
Læsning og forberedelse	115
Eksamen (aktiv deltagelse)	0
I alt	135

Deltagere

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester, samlæst med KA-sidefagsstuderende, 75 ECTS.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
1. Introduktion	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Introduction to main theoretical approaches to gender	Sarah Awad & Paula Cavada Hrepich
2.	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 1 x 45 min.	Gender as performative subjectivity	Peter Clement Lund
3.	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 1 x 45 min.	Women's movements, diversity and intersectionality	Lise Rolandsen Agustín
4.	Forelæsning 2 x 45 min. Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Children and development under a feminist lens Family and feminism	Paula Cavada Hrepich Noomi Matthiesen
5.	Forelæsning 4 x 45 min.	Tackling inequalities in practice	Sarah Awad & Michelle Angelica Lind Kaptain

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering.

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver (heri indgår bl.a. kort essayskrivning, gruppearbejde og gruppepræsentation), som stilles i løbet af kurset.

ECTS: 5

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået

Censur: Intern prøve

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering, er der anvendt et eksamensforsøg

Syge- og reeksamen

Skriftlig. Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetæl: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Modulaktiviteter (kursusgange mv.) og pensum:

Det ligger fordelt på 5 dage = 20 timer.

1. Forelæsning - Introduction

4 timer v/ Sarah Awad & Paula Cavada-Hrepich

The course starts by considering whether there is a tenable distinction between sex and gender, what it means to say that a category is socially constructed, and how social constructions can be oppressive. The purpose of this lecture is to give an overview of the approaches that have tackled these questions and how they have found space in the psychological theorization. Strengths and weaknesses of these different theories are discussed.

Pensum:

- Ahmed, S. (2017). Introduction. *Living a Feminist Life* (pp.2-18). Durham, NC: Duke University Press. (15p)
- Beauvoir, Simone de (2011). Introduction. *The Second Sex* (pp. 23-39). (Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, Trans.). New York: Vintage Books. (15s)
- Hansen, K. G., & Pedersen, B. M. (2012). Psykologisk kønsforskning og mainstream-forskning i køn: et dansk perspektiv. I *Køn og kultur i psykologien: Teori og praksis* (s. 7-27). København: Dansk Psykologisk Forlag. (20s)
- Inglis, D. & Thorpe, C. (2012). *An Invitation to Social Theory*. Cambridge: Polity Press. Chapter 11: Feminist Paradigms. (23s)
- Magnusson, E., & Marecek, J. (2012). Theories of gender in psychology: an overview. *Gender and culture in psychology: Theories and practices* (pp.31-43). Cambridge University Press. (12s)
- Mohanty, Chandra Talpade. "Under Western Eyes: Feminist Scholarship and Colonial Discourses." *Feminist Review*, no. 30, 1988, pp. 61–88. (18 s)
- Rutherford, A., Vaughn-Blount, K., & Ball, L. C. (2010). Responsible opposition, disruptive voices: Science, social change, and the history of feminist psychology. *Psychology of Women Quarterly*, 34(4), 460-473. (14s)
- Stainton Rogers, W., & Stainton Rogers, R. (2001). *The psychology of gender and sexuality: An introduction*. McGraw-Hill Education (UK). Chapter 5: Feminist challenges (38s)
- Young, I. M. (2002). Lived body vs gender: Reflections on social structure and subjectivity. *Ratio*, 15(4), 410-428. (18s)

2. Forelæsning - Judith Butler: Gender as performative subjectivity

2 timer v/ Peter Clement Lund

This lecture will introduce parts of Judith Butler's work on gender, subjectivity and identity. Butler's thoughts on how the body is constructed and formed into a subject will be discussed along with her thoughts on the relationship between subjectivity and identity. There will be a

discussion of how Butler's sees the subject as suppressed by regimes of power in society. Furthermore, it will be discussed how Butler views gender and how she understands gender as a subjectivating mechanism. It will also be discussed why and how she is concerned with emancipating individuals from the construct of gender in general and how her critique of feminist theory is grounded in the notion of gender as performative subjectivity.

Pensum:

- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Introduction. In *Understanding Judith Butler*. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.0-84859395061 (4s)
- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Subjectivity, identity and desire. In *Understanding Judith Butler*. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.0-84859395061 (25s)
- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Gender. In *Understanding Judith Butler*. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.0-84859395061 (28s)

Case analysis

1 time v/ Peter Clement Lund

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

3. Forelæsning - Women's movements, diversity and intersectionality

2 timer v/ Lise Rolandsen Agustín

In recent years the study of women's movements has partly focused on the ways in which different inequalities (such as gender, ethnicity, age, etc.) interact in the practices and aims of these social movements. Membership bases, advocacy efforts and mobilization patterns are addressed from the perspective of intersectionality. This session introduces to feminist analyses of women's movements, focusing on their mobilization as well as their institutionalization. The session emphasizes in particular the study of diversity, power relations and patterns of in/exclusion within movements and how these dimensions affect their collective identity and action strategies.

Pensum:

- Montoya, C. (2019). From Identity Politics to Intersectionality? Identity-Based Organizing in the Occupy Movements. In Irvine, J., Lang, S. & Montoya, C. (eds), *Gendered Mobilization, Intersectional Challenges: Contemporary Social Movements in the North America and Europe* (pp. 135-153). London: ECPR Press. (18s)
- Lepinard, E. (2014). Doing Intersectionality. Varieties of Feminist Practices in France and Canada, *Gender & Society*, 28(6), 877–903. (13s)
- Rolandsen Agustín, L. (2013). Transnational Collective Mobilisation: Challenges for Women's Movements in Europe. In Mokre, M. & Siim, B. (eds), *Negotiating Gender and Diversity in an emergent European Public Sphere* (pp.161-178). Basingstoke: Palgrave Macmillan. (18s)

Case analysis

1 timer v/ Lise Rolandsen Agustín

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

4a. Forelæsning - Children and development under a feminist lens

2 timer v/ Paula Cavada-Hrepich

This lecture departs from the premise that the understanding of children and childhood cannot be conceived independently of a political and cultural agenda. This requires looking at the broader cultural context and practices that shape and give meaning to gender, as well as its imbalances in status and power. In this scenario, the role of developmental psychology is critically analyzed.

Pensum:

- Burman, E., & Stacey, J. The child and childhood in feminist theory. *Feminist Theory*, 11(3), 227-240. (13s)
- Truong, T.D. (1997). Gender and Human Development: A Feminist Perspective. *Gender, Technology and Development*, 1(3), 349–370. (21s)
- Leaper, C. (2000). The social construction and socialization of gender during development. In P. H. Miller & E. Kofsky Scholnick (Eds.), *Toward a feminist developmental psychology* (pp. 127-152). Florence, KY, US: Taylor & Frances/Routledge. (25s)

4b. Forelæsning - Family and feminism

2 timer v/ Noomi Matthiesen

This lecture describes the western cultural construction of the practice of parenting focusing on the normative ideals of mothering and fathering. The role of developmental psychology, as well as neuroscience, is discussed in the emergence of commonsense notions of motherhood and fatherhood and the gendered parenting practices that these notions incur. This includes a discussion of intensive parenting/mothering and the consequences for families, including families with untraditional structures.

Pensum:

- Faircloth, C. (2021). When equal partners become unequal parents: couple relationships and intensive parenting culture. *Families Relationships and Societies*. 10(2), pp. 231-248. (17s)
- Hays, S. (1996). *The cultural contradictions of motherhood*. Yale: Yale University Press. Ch. 1 & 2, pp. 1-50 (50s)

Case analysis

2 timer v/ Paula Cavada-Hrepich

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

5. Forelæsning - Tackling inequalities in practice

4 timer v/ Michelle Angelica Lind Kaptain & Sarah Awad

We discuss in this lecture dilemmas in relation to analyzing and tackling inequalities in practice and we reflect on the implications of queer and feminist theories for psychological practice. We look at different examples such as The Pleasure Gap and how it is treated in psychosexual therapy as well as cultural problematic practices such as Female Genital Mutilation. Furthermore, we discuss the possibilities and challenges with cultural relativistic approaches to gender inequalities and work with different clinical case examples

Pensum:

- Frederick, D. A., John, H. K. S. T., Garcia, J. R., & Lloyd, E. A. (2018). Differences in orgasm frequency among gay, lesbian, bisexual, and heterosexual men and women in a US national sample. *Archives of sexual behavior*, 47(1), 273-288. (21s)
- Harvey, P., Jones, E., & Copulsky, D. (2023). The Relational Nature of Gender, the Pervasiveness of Heteronormative Sexual Scripts, and the Impact on Sexual Pleasure. *Archives of Sexual Behavior*, 52(3), 1195-1212. (18s)
- Klein, V., Kosman, E., & Kahalon, R. (2023). Devaluation of Women's Sexual Pleasure: Role of Relationship Context and Endorsement of the Madonna-Whore Dichotomy. *Sex Roles*, 1-15. (24s)
- Shweder, R. A. (2000). What about "female genital mutilation"? And why understanding culture matters in the first place. *Daedalus*, 129(4), 209-232. (23s)

Pensum antal sider i alt: 491

Religionspsykologi

Psychology of Religion

ECTS: 5

STADS-kode: HEA460049V

Placering

Forår

Valgfag på Bacheloruddannelsen og Kandidatsidefaget i psykologi (75 ECTS)

Modulansvarlig

Sarah Awad, awads@ikp.aau.dk

Bo Allesøe Christensen, boallesoe@ikp.aau.dk

Undervisere

Sarah Awad awads@ikp.aau.dk

Bo Allesøe Christensen boallesoe@ikp.aau.dk

Brady Wagoner wagoner@ikp.aau.dk

Peter Clement Lund pclement@ikp.aau.dk

Michelle Angelica Lind Kaptain, mianlika@ikp.aau.dk

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på Dansk og Engelsk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- forskellige tilgange til religion og religionspsykologi og deres bidrag til psykologifagets udvikling
- de særlige begreber, teorier og tematikker der knytter sig til studier af religion
- hvordan religionsvidenskaben og religionspsykologiens teoriers har bidraget til psykologien
- hvordan religionspsykologien har bidraget til forståelse af centrale social-, person-, og kulturpsykologiske tematikker som for eksempel den religiøse oplevelse, grupper, ritualer, ekstremisme og psykosocial udvikling.

Færdigheder

- at beskrive og redegøre for relevante begreber og tematikker inden for religionspsykologiske teorier
- at forklare og analysere religionspsykologiske teoriers bidrag til forståelsen af psykologiske fænomener

- at identificere og analysere normative og etiske problemstillinger i hverdagspraksisser samt på strukturelt niveau forbundet med religiøse verdensanskuelser.

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at kunne identificere centrale religionsvidenskabelige problemstillinger og tematikker i viden og praksis inden for religionspsykologien og beslægtede fagområder
- at anvende viden og færdigheder til teoretisk og metodisk at undersøge relevante psykologiske problemstillinger i lyset af religionsvidenskabelig og religionspsykologisk teori på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at reflekterer kritisk og nuanceret over religionspsykologiske problemstillinger.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet omfatter en introduktion til centrale historiske og nutidige psykologiske teorier om religion.

Modulet sætter den studerende i stand til at diskutere og analysere, hvordan psykologiske teorier om religion har påvirket forskning og viden inden for psykologi og relaterede fag som religionsvidenskab, religionssociologi og pædagogik. Desuden vil kurset udstyre de studerende med kompetencer til at identificere, reflektere og potentielt håndtere mulige udfordringer og dilemmaer omkring religiøse anskuelser som de kan møde i praksis.

Undervisningen vil være baseret på teoretisk og empirisk forskning. I forelæsningerne arbejdes der problemorienteret med udvalgte cases, som efterfølgende diskuteres i grupper og opsamles i plenum.

Deltagere

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester, samlæst med KA-sidefagsstuderende, 75 ECTS.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
1. Forelæsning	4x4	Psychological approaches to religion: an overview	Bo Allesøe Christensen & Sarah Awad
2. Forelæsning	4x4	Altered States of Consciousness: From personal experience to collective symbol	Brady Wagoner
3. Forelæsning	4x4	Does democracy need religion?	Peter Clement Lund
4. Forelæsning (helst på en tirsdag)	4x4	Tackling religious beliefs and practices in clinical practice	Michelle Angelica Lind Kaptain

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver (heri kan indgå bl.a. gruppearbejde og gruppepræsentation), som stilles i løbet af kurset.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og re-eksamen:

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetæl: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler:

- De studerendes noter
- Pensum
- Anden faglig litteratur.

ECTS: 5

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået

Censur: Intern prøve

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning

Psychological approaches to religion: an overview

Bo Allesøe Christensen

Sarah Awad

In this lecture we will introduce

1) the history of psychology of religion based on Wulff (1991). Focus here will be historically delineating two overall approaches to religion, one stressing objective factors and the other stressing more subjective factors. These will be exemplified using Boyer (2003) and Hopkins (2011)

2) the notion of religious worlds based on Paden (1994), this will give an understanding of what is often characterised as a religious worldview, like using rituals, myths etc. Providing a background for understanding and analyzing religious thought and belief systems.

3) how to analyze religion from a cultural psychological perspective using Belzen (2010).

Based on this overall introduction, the rest of the course will be presented: first, a focus on the more subjective factors starting with William James' Varieties of religious experience, second, stressing a more objective in the sense of sociological understanding, starting with Max Weber and going up to Rosa's recent book on religion in democracy. Where these two lectures are of a more theoretical and broad character, the last one is aimed at a more practical understanding of how to engage with religious beliefs as part of a clinical practice.

Litteratur:

Belzen, Jacob (2010). Towards a Cultural Psychology of Religion. Springer (pp. 23-69) (On methodological issues of establishing a cultural psychology of religion) (47 s.)

Boyer, P. (2003). Religious thought and behaviour as by-products of brain function. *Trends in cognitive sciences*, 7(3), 119-124. (6 s.)

Hopkins, N. (2011). Religion and social capital: Identity matters. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 21(6), 528-540. (13 s.)

Paden, W. (1994). *Religious Worlds*. Beacon Press. (pp.51-68 – chapter on Worlds) (18 s.)

Wulff, David M.(1991). *Psychology of Religion*. John Wiley and Sons. (pp. 1-40) (possible other chapters as introduction) (41 s.)

2. Forelæsning

Altered States of Consciousness: From personal experience to collective symbol

Brady Wagoner

“Our normal waking consciousness, rational consciousness as we call it, is but one special type of consciousness, whilst all about it, parted from it by the filmiest of screens, there lie potential forms of consciousness entirely different... How to regard them is the question,— for they are so discontinuous with ordinary consciousness. Yet they may determine attitudes though they cannot furnish formulas, and open a region though they fail to give a map.”
(James, 1902, p. 388)

In his classic book *The Varieties of Religious Experience*, William James aims to develop a psychological account of religion as a transformative personal experience that brings us in touch with and aligns us to an ‘unseen order’. Through detailed case studies he describes how ‘sick souls’ and ‘divided selves’ are united through such experiences, giving value and meaning to life. According to his *Pragmatism*, these experiences are to be judged by their ‘fruits’ rather than the roots.

Of particular interest is the chapter on ‘mysticism’ which he characterised as being ineffable, noetic, fleeting and passive. This was inspirational for research on (1) anthropological accounts of religious experiences, which attempt to ground them in both a psychological and cultural process (Obeyesekere, 2012), and (2) psychedelics and therapy (Pollan, 2012) – James himself points out that such mystical experiences can also be occasioned by psychoactive drugs, such as nitrous oxide and alcohol (having even done research on the former— James, 1885).

Finally, this lecture will compare these insights to Durkheim's (2012) sociological approach, which unlike James's (1902) definition requires the existence of an institution of religion such as a church. Yet in both accounts religion is grounded in a (re)vitalising form of consciousness that is distinct from our normal pragmatic existence. The main difference is that Durkheim saw this as the basis for social life (which is where he finds life's meaning), while James saw it as being transformative of our personal attitude to life.

Litteratur:

James, W. (1902). *The Varieties of Religious Experience: A study in human nature*. Longmans. (Lectures XVI and XVII). <https://www.gutenberg.org/cache/epub/621/pg621-images.html#toc23> (50 s.)

Niebuhr, R.R. (1997). William James on religious experience. In R.A. Putnam (Ed.), *The cambridge companion to William James*. CUP. (21 s.)

Obeyesekere, G. (2012). *Awakened Ones: A phenomenology of visionary experience*. Columbia University Press. (Book 1) (50 s.)

Pollan, M. (2012). *How to Change Your Mind: What the New Science of Psychedelics Teaches Us About Consciousness, Dying, Addiction, Depression, and Transcendence*. Penguin. (50 s.)

Wagoner, B. & Awad, S.H. (in press). Cultivating a crowd: Cultural tools of protest action. In S. Tutenges & P. Smith (eds.), *Collective Effervescence in the 21st century*. Temple University Press. (18 s.)

3. Forelæsning

Does democracy need religion?

Peter Clement Lund

The development of modern western society is a development of a secularized society. One consequence of this was the displacement of religion as a horizon of meaning from society as a whole towards an individualization and pluralisation, i.e. relegated to groups and individual's choices of meaning (one can identify as religious without performing any religious activities, and people can group together forming their own church). Religions thus never disappeared but was instead seen as having a post-secularized function, i.e. living side by side with secularised points of view. Hence, in modern western societies religion achieved a new role, and its previous functions and significance were either replaced by other institutions and practices (eg. the scientific development of medicine improved and replaced previous medico-religious practices), pluralised/individualised as just described or transformed (as claimed by proponents of for example civic religion, where symbols and rituals are used more as a way of binding people together by creating a common national identity (transcending cultural, religious etc. differences) – eg. people gathering around Amalienborg Castle when royals have a birthday, or the ritualized watching of the former Danish Queen new year speech on the TV new years eve).

This lecture will focus on the complex relationship between modern western societies and religion, tracing different theories describing the process of secularization and post-secularization, and new functions of religion by using Hartmut Rosa's writings on religion as a point of departure.

Litteratur:

Beaumont, J., Eder, K., & Mendieta, E. (2020). Reflexive secularization? Concepts, processes and antagonisms of post-secularity. *European Journal of Social Theory*, 23(3), 291-309. <https://doi-org.zorac.aub.aau.dk/10.1177/1368431018813769> 18 s

Rosa, H. (2023). Democracy needs religion. 1-88 88 s

4. Forelæsning

Tackling religious beliefs and practices in clinical practice

Michelle Angelica Lind Kaptain

In this lecture, we will examine the ways religious beliefs and practices can both enhance and obstruct psychological treatment in clinical practice. The lecturer works with patients in an outpatient treatment facility for sexual dysfunctions and regularly meets patients who struggle with their psychological and sexual health in combination with religious convictions. Sexual practices and expectations are extremely culturally sensitive, and we will work with clinical cases to understand how different religious traditions are part of a complex interplay between the mind, the body, the social world, and the cultural world.

Litteratur:

Sodemann, M. & Hawwa, A. (2019) Seksualitet i et tværkulturelt perspektiv, kap. 15, pp. 343 – 368 i Graugaard, C. et al. (2019), *Sexologi – faglige perspektiver på seksualitet*, Munksgaard (25 s.)

Oxlund, B., (2019), *Seksuelle rettigheder*, kap. 5 pp. 143 – 159 i Graugaard, C. et al. (2019), *Sexologi – faglige perspektiver på seksualitet*, Munksgaard (17 s.)

George W. Turner & William R. Stayton (2022) Are sex therapy and God, strange bedfellows? Case studies illuminating the intersection of client sexuality with spirituality, religion, faith or belief practices, *Sexual and Relationship Therapy*, 37:3, 324-341, DOI: 10.1080/14681994.2021.2007235 (17 s.)

Jayne, A, et al. (2021) Predictors of Sex Anxiety: Emphasis on Religion in Childhood, Religious Values, and Family Communication in *Sexuality & Culture* (2021) 25:525–539 <https://doi.org/10.1007/s12119-020-09781-x> (16 s.)

Silva, A. C. M., Sei, M. B., & Vieira, R. B. A. P. (2021). Family, religion, and sex education among women with vaginismus: A qualitative study. *Psicologia: Teoria e Prática*, 23(3), 1–24. doi:10.5935/1980-6906/ePTPCP13276 (25 s.)

Pensum antal sider i alt: 520

Ungdommen og præstationskultur

Youth in a Culture of Achievement

ECTS: 5

STADS-kode: HEA460043V

Placering

Forår

Valgfag på Bacheloruddannelsen

Modulansvarlig

Peter Clement Lund pclement@ikp.aau.dk

Undervisere

Paula Cavada Hrepich pcavadah@ikp.aau.dk

Peter Clement Lund pclement@ikp.aau.dk

Søren Christian Krogh sck@ikl.aau.dk

Katrine Vraa Justenborg kvju@ikl.aau.dk

Noomi Christine Linde Matthiesen noomi@ikp.aau.dk

Gry Dorthe Kjærdsdam Telléus gdk@ikp.aau.dk

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- idéhistorisk, teoretisk og begrebsmæssig udvikling af fænomenet "ungdom"
- præstationskultur som begreb og fænomen
- sammenhæng mellem ungdom og præstationskultur
- betydning af præstationskultur i ungdomsalder for klinisk og pædagogisk psykologisk arbejde

Færdigheder

- at analysere præstationskulturens indflydelse på unges hverdagsliv på individuelt niveau og gruppeniveau
- analysere psykologiske problemstillinger på baggrund af de forskellige discipliners tilgange til og syn på ungdom og præstationskultur
- at reflektere over ungdom og præstationskultur i pædagogisk og klinisk psykologisk arbejde
- at anlægge et kritisk reflekteret perspektiv på konkrete cases

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at analysere, diskutere og vurdere de forskellige tilganges perspektiver på ungdommen i en præstationskultur på både det individuelle og det sociale niveau
- at argumentere for fordele og ulemper ved forskellige discipliners teoretiske, metodiske og empiriske forståelser af ungdom og præstationskultur

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

En del af ungdomsforskningen har fokus på de forskellige måder orienteringen mod præstation kan genfindes på tværs af ungdomslivets kontekster, og hvordan de påvirker unges tilblivelsesprocesser. Den psykologiske forskning fokuserer på, hvordan præstationskultur sætter betingelser for processer, der er involveret i unges tilblivelse og forhandling af deres væren, samt hvorledes de burde være.

Dette kursus analyserer sammenhængen mellem præstationskultur og ungdommen på tværs af de individuelle og sociale niveauer. Valgfaget vil give teoretisk og empirisk viden fra forskellige discipliner så som sociologi, ungdomsforskning, kultur psykologi, udviklingspsykologi, klinisk psykologi og pædagogisk psykologi. Denne bredde muliggør forskellige perspektiver på og analyser af problematikker og konsekvenser af samtidens vilkår for unge både på et samfundsmæssigt og individuelt niveau.

Deltagere

Bachelorstuderende på 4. eller 6. semester.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
Forelæsning + intro	3 timer	Understanding Youth from a psychological Perspective	Paula Cavada Hrepic
Forelæsning	4 timer	Introduktion til Præstationssamfundet	Peter Clement Lund
Forelæsning	4 timer	Er ungdomskultur præstationskultur?	Søren Christian Krogh
Forelæsning	4 timer	Ungdom, trivsels & krop	Katrine Vraa Justenborg
Forelæsning	2 timer	Præstationskultur i et klinisk perspektiv	Gry Dorthe Kjærdsdam Telléus
Forelæsning	2 timer	Præstationsfrigørende pædagogik	Noomi Matthiesen

Eksamen:

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset. Disse opgaver kan bl.a. indebære aktiv deltagelse i igangværende forskningsprojekter, naturalistisk observation

og fremlæggelse heraf, og/eller udfærdigelse og gensidig evaluering af reflekterende essays.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og re-eksamen:

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler:

- De studerendes noter
- Pensum
- Anden faglig litteratur.

ECTS: 5

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået

Censur: Intern prøve

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering, er der anvendt et eksamensforsøg

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning: Understanding Youth from a psychological Perspective

Paula Cavada Hrepich (3 timer)

This lecture will introduce the course and psychology's main perspectives and contributions to youth's modern conceptualisation and characterisation, examining both traditional and critical theories. By exploring foundational frameworks alongside contemporary critiques, it delves into why and how adolescents and young people navigate central issues such as identity, autonomy, relationships, and societal expectations. The lecture is centred on exploring how youth is both understood as a culturally constructed category and a universally biological phase and understanding the possibilities and constraints that both positions bring in the analysis of everyday lived experiences of young people across diverse cultural and socio-economic backgrounds.

Pensum:

- Arnett, J. J. (2024). A longer road to adulthood. In *Emerging Adulthood: The Winding Road from the Late Teens Through the Twenties (3rd ed)*, p. 328-341. Oxford Scholarship. [26 sider] <https://doi-org.zorac.aub.aau.dk/10.1093/oso/9780197695937.003.0001>

- Marcia, J. E. (1966). Development and validation of ego-identity status. *Journal of Personality and Social Psychology*, 3(5), 551–558. [8 sider] <https://doi.org/10.1037/h0023281>
- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193–211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]
- Lasgaard, M., Christiansen, J., & Bramsen, R. H. (2015). Overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse - lavt selvværd samt symptomer på depression og angst øger risikoen for ensomhed. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 52(2), 68-80. [13 sider]
- Lesko, N. (1996). Denaturalizing Adolescence: The Politics of Contemporary Representations. *Youth & Society*, 28(2), 139–161. [22 sider] <https://doi.org/10.1177/0044118X96028002001>

2. Seminar: Introduktion til Præstationssamfundet

Peter Clement Lund (4 timer)

I forelæsning vil jeg kigge nærmere på den begrebsliggørelse af samtiden vi kalder for Præstationssamfundet. Med udgangspunkt i Anders Petersens bog fra 2016 skal vi dykke ned i hvad et præstationssamfund er for en størrelse, på hvilken baggrund det fremtræder, hvordan vi kan se det i vores hverdagsliv og i de lidelser den afføder, samt diskutere konsekvenser og mulige udveje. Der er opgivet et udsnit af bogen til denne forelæsning, men anbefalingen er selvfølgelig at læse hele bogen.

I seminaret vil vi diskutere ting som: Hvor relevant er perspektivet i dag? Har begrebet sejret sig selv ihjel? Kan I finde steder, hvor præstationssamfundet er særligt mærkbart? Har I egne erfaringer med det? Hvad kan man gøre ved det? Kan man forestille sig præstationsfrie rum eller oplevelser, der kunne hjælpe? Hvilke?

Pensum:

- Petersen, A. (2016). Præstationssamfundet. København: Hans Reitzels Forlag (pp. 51-73) [22 sider].
- Petersen, A. (2015). Diagnoser som designet orden: Depression i præstationssamfundet. In S. Brinkmann, & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser: Perspektiver, kritik og diskussion*. Klim. (pp. 59-82) [23 sider].
- Han, B. C. (2012). Træthedssamfundet. Møller. (pp. 9-27) [18 sider].
- Petersen, A., Madsen, O.J. The achievement society: youths too good for their own good? *Subjectivity* 30, 23–38 (2023). <https://doi.org/10.1057/s41286-023-00147-w> [15 sider]
- Pedersen, O. K. (2011) Konkurrencestaten. København: Hans Reitzels Forlag (pp. 11-39) [28 sider]

3. Seminar: Er ungdomskultur præstationskultur?

Søren Christian Krogh (4 timer)

Til seminaret undersøger vi den præstationskultur, som siges at være udbredt blandt samtidens unge, og som har forårsaget ikke blot en stigning men også demografiske ændringer i udsattebilledet blandt – såkaldte nye former for udsathed. Vi gør dette igennem helt centrale begreber/genstandsfelter inden for den sociologisk orienterede ungdomsforskning såsom kultur/subkultur, modstand, identitet, generationer, forbrug, distinktioner og transition. Litteraturen til seminaret er udvalgt for særligt at give indblik i tre aspekter i den forbindelse: 1) Johanssons artikel udfolder de to overordnede tilgange, der dominerer ungdomsforskningen: ungdomskultur og unge i transition. De to andre artikler forholder sig henholdsvis til 2) farerne/udfordringerne ved at anvende brede samtidsdiagnoser på ungdomslivet i dag, og 3) hvordan unge også skaber modstand mod dominerende kulturelle forestillinger i kraft af deres hverdagspraksisser. Seminaret har derfor ikke kun til henblik at skabe en forståelse for fænomenet præstationskultur, som den kan tage sig ud blandt unge, men at give en indføring i de spørgsmål og genstandsfelter, der præger ungdomsforskningen som helhed. Seminaret vil løbende skifte mellem forelæsning og øvelser/fælles diskussioner.

Pensum:

- Johansson, Thomas (2017): Youth studies in transition: theoretical explorations. *International Review of Sociology*, 27(3) 510-524. [15 sider]DOI: 10.1080/03906701.2016.1261499. Findes på AUB her: https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?docid=cdi_crossref_primary_10_1080_03906701_2016_1261499&context=PC&vid=45KBDK_AUB:AUB&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any_contains>Youth%20studies%20in%20transition:%20theoretical%20explorations&offset=0&searchInFulltext=false
- Krogh, Søren Christian & Ole Jacob Madsen (2024): Dissecting the Achievement Generation: How Different Groups of Early Adolescents Experience and Navigate Contemporary Achievement Demands. *Journal of Youth Studies*, 27(5) 706-722. [16 sider] (E-pub ahead of print, 04.01.2023) DOI: 10.1080/13676261.2022.2162812. Findes på AUB her: [https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?docid=cdi_informaworld_taylorfrancis_310_1080_13676261_2022_2162812&context=PC&vid=45KBDK_AUB:AUB&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any_contains.\):%20Dissecting%20the%20Achievement%20Generation:%20How%20Different%20Groups%20of%20Early%20Adolescents%20Experience%20and%20Navigate%20Contemporary%20Achievement%20Demands&offset=0&searchInFulltext=false](https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?docid=cdi_informaworld_taylorfrancis_310_1080_13676261_2022_2162812&context=PC&vid=45KBDK_AUB:AUB&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any_contains.):%20Dissecting%20the%20Achievement%20Generation:%20How%20Different%20Groups%20of%20Early%20Adolescents%20Experience%20and%20Navigate%20Contemporary%20Achievement%20Demands&offset=0&searchInFulltext=false)
- Krogh, Søren Christian, Sune Qvotrup Jensen & Malene Charlotte Larsen (2024): Girl Culture, Unspectacular Resistance and Social Media – A Study of How Adolescent Girls Undo Emphasized Femininity through Shitposting. *Journal of Youth Studies*. (E-pub ahead of print, 19.08.2024). [18 sider] DOI: 10.1080/13676261.2024.2392631. AUB-link mangler, men jeg vedhæfter den som PDF også: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13676261.2024.2392631?src=recsys#abstract>

4. Seminar: Ungdom, trivsels & krop

Katrine Vraa Justenborg (4 timer)

De seneste år har der været et stort fokus på unge trivsel, men forskning glemmer ofte, at have blik for unges perspektiver på, hvad trivsel er for et fænomen, og hvilke forhold der påvirker dette. I løbet af denne forelæsning vil vi derfor dykke ned i unges egne perspektiver på, hvad der skal til for, at de har det godt, hvad der betyder noget for dem i deres hverdagsliv og hvad de selv gør for at trives. Som en del af de unges svar på de trivselsudfordringer de står overfor, bliver kroppen fremhævet som ét helt centralt forhold. Derfor vil vi have et særligt fokus på krop og kropslige tilblivelse. Vi vil også interessere os for, hvordan institutionelle forhold er med til at forme unges forståelser af dem selv, deres trivsel, deres kroppe og de normer, de er en del af.

I forlængelse af forelæsningen vil vi interessere os i seminaret for vores egne voksenforståelser af unges trivsel, og overveje hvordan vi kan udfordre disse i mødet med unge. Kan der være forhold vi tager forgivet, ikke overvejer, eller helt afviser, fordi de unges perspektiver adskiller sig fra vores.

Pensum:

- Justenborg, K.V., Sørensen, N.U. & Larsen, K. (2024): [Full article: Bodies in motion: exploring transformations of students' embodied practices through middle school years](#) [21 sider]
- Justenborg, K.V. & Landis, L. (2024): Social classes betydning for pigers trivsel i folkeskolen. *Dansk Pædagogisk tidsskrift*(accepteret til udgivelse efterår 2024 – link eftersendes). [15 sider]

5. Præstationskultur i et klinisk perspektiv

Gry Dorthe Kjærdsdam Telléus (2 timer)

I denne forelæsning skal vi kigge nærmere på ungdomslivet og mental sundhed, med et særligt blik på kropstilfredshed og medierne – alt sammen fra et klinisk psykologisk perspektiv.

Pensum:

- Uchôa, F. N. M., Uchôa, N. M., Daniele, T. M. d. C., Lustosa, R. P., Garrido, N. D., Deana, N. F., Aranha, Á. C. M., & Alves, N. (2019). Influence of the Mass Media and Body Dissatisfaction on the Risk in Adolescents of Developing Eating Disorders. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(9), 1508. <https://doi.org/10.3390/ijerph16091508> (11 sider)
- Rachel F. Rodgers, Susan J. Paxton, Henri Chabrol, Effects of parental comments on body dissatisfaction and eating disturbance in young adults: A sociocultural model, *Body Image*, Volume 6, Issue 3, 2009, Pages 171-177, ISSN 1740-1445, <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2009.04.004>. (6 sider)
- Anna Vannucci & Christine McCauley Ohannessian (2018) Body Image Dissatisfaction and Anxiety Trajectories During Adolescence, *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 47:5, 785-795, DOI: 10.1080/15374416.2017.1390755 (10 sider)
- Jeppesen P, Obel C, Lund L, Madsen KB, Nielsen L, Nordentoft M. Mental sundhed og sygdom hos børn og unge i alderen 10-24 år – forekomst, fordeling og forebyggelsesmuligheder. København: Vidensråd for Forebyggelse, 2020. Side 99-166 og 181-252. https://vidensraad.dk/sites/default/files/node/field_report_download/børn_unge_mentale_digi_01_0.pdf(estimeret 69 normalsider)

6. Forelæsning: Præstationsfrigørende pædagogik

Noomi Matthiesen (2 timer)

Denne forelæsning tager udgangspunkt i en historisk analyse af, hvordan skolen, dagtilbud-
det, og fritidspædagogikken bidrager til opretholdelsen af præstationssamfundet, og udviklin-
gen af præstationssubjektet. Dernæst vil præstationsfrigørende pædagogik blive introduce-
ret. Der vil være en diskussion af udfordringer i forbindelse med en pædagogik, der har til
formål at være præstationsfrigørende.

Pensum:

- Jacobsen, B. (2024). Educational performance pressure and mental ill-being: the case of Danish primary and lower secondary schools, 1975–2024, *Educational Review*, DOI: 10.1080/00131911.2024.2383897 [18 sider]
- Kofod, E.H., Nielsen, M., Rønberg, M. & Birk, R. (2024). Den ufuldendte søgen efter præstationsfrie rum. Kapitel 7. I: P.C. Lund & A. Sköld (red.) *Det syge samfund*. Samfundslitteratur. S. 149-164. [15 sider]
- Madsen, O.J. (2021). Young, Privileged and Sick. In: Deconstructing Scandinavia's "Achievement Generation". *Palgrave Macmillan*, Cham. P. 67-93
https://doi.org/10.1007/978-3-030-72555-6_4 [28 sider]
- Meier, J. & Nielsen, K. (2023). Individualiseringens janushoved – Unges liv mellem blød og hård individualisering. *Nordisk tidsskrift for ungdomsforskning*. 4(1), s. 1-15
<https://doi.org/10.18261/ntu.4.1.3> [15 sider]
- Petersen, A., Madsen, O.J. The achievement society: youths too good for their own good? *Subjectivity* 30, 23–38 (2023). <https://doi.org/10.1057/s41286-023-00147-w> [15 sider]
- Ringskou, L., Matthiesen, N., Brinkmann, S., & Szulevicz, T. (2024). Præstations-
frigørende pædagogik på det fritidspædagogiske område. BUPL s. 11-29
https://bupl.dk/sites/default/files/2024-09/Præstationsfrigørende%20pædagogik%20på%20det%20fritidspædagogiske%20område_2024_Forsk%2064.pdf [18 sider]

Pensum antal sider i alt: 483